

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง การนับระยะเวลาคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุด
ของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง

เทศบาลตำบลทาสบเส้าได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ลพ ๕๒๓๐๑/๒๐๖๕ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๘ จังหวัดเชียงใหม่ ตรวจสอบงบการเงินและบัญชีของเทศบาลตำบลทาสบเส้า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ และ พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒ พบว่ามีการเบิกจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลทาสบเส้าได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีเงินขาดบัญชีตามคำสั่งเทศบาลตำบลทาสบเส้า ที่ ๑๗๗/๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีเงินขาดบัญชี ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ จากการตรวจสอบพบว่ามีการเบิกจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ และ พ.ศ. ๒๕๕๒ ทำให้เทศบาลตำบลทาสบเส้าได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๗๒๙,๐๐๐ บาท โดยมีข้อเสนอแนะให้เทศบาลตำบลทาสบเส้าแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการทางวินัยและเรียกเงินคืน และเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ มีการรายงานข้อเท็จจริงกรณีเงินขาดบัญชีเพิ่มเติมเสนอให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีนาย ท. ยักยอกเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเพื่อกำหนดค่าเสียหายที่เทศบาลตำบลทาสบเส้าได้รับและกำหนดให้ผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายคืนให้แก่เทศบาลตำบลทาสบเส้า

เทศบาลตำบลทาสบเส้าได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. การดำเนินคดีอาญากับนาย ท. โดยเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เทศบาลตำบลทาสบเส้าได้แจ้งความร้องทุกข์มอบคดีให้กับพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับนาย ท. ซึ่งได้กระทำการยักยอกทรัพย์ โดยการเบิกจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ และ พ.ศ. ๒๕๕๒ ทำให้เทศบาลตำบลทาสบเส้าได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๗๒๙,๐๐๐ บาท และเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ศาลจังหวัดลำพูนมีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๔๕๗/๒๕๕๗ ระหว่างพนักงานอัยการจังหวัดลำพูน โจทก์ กับนาย ท. จำเลย เรื่องความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ซึ่งศาลมีคำพิพากษาลงโทษจำเลยให้จำคุก ๓๒ ปี ๘ เดือน และคืนเงินจำนวน ๗๒๙,๕๐๐ บาท แก่เทศบาลตำบลทาสบเส้า ผู้เสียหาย

โดยที่เทศบาลตำบลทาสบเส้ายังไม่ได้รับการชำระหนี้จึงขอออกหมายบังคับคดีตามคำพิพากษาแก่นาย ท. และเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ศาลจังหวัดลำพูนได้มีคำสั่งออกหมายบังคับคดีและแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการยึดอายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษานอกจากนี้ เทศบาลตำบลทาสบเส้าได้ขอให้สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดลำพูนสืบหาทรัพย์ ซึ่งพบว่า จำเลยมีทรัพย์นอกเหนือจากทรัพย์ที่เทศบาล

ตำบลทาสบเส้าได้ดำเนินการยึดหรืออายัดทางทะเบียนอีก ๑ รายการ ได้แก่ รถจักรยานยนต์เทศบาลตำบลทาสบเส้าจึงได้มีคำสั่ง ที่ ๒๕๘/๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๕ และเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๕ คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ได้ติดตามหาทรัพย์สินของนาย ท. ที่ภูมิลำเนาปัจจุบันและเป็นที่อยู่ในรายการจดทะเบียนรถจักรยานยนต์ ซึ่งไม่พบรถจักรยานยนต์ดังกล่าว แต่ได้พบกับนาย ท. และนาย ท. ได้แสดงเจตนา รับสภาพความผิดต่อเทศบาลตำบลทาสบเส้า โดยขอทำบันทึกรับสภาพความผิดและลงลายมือชื่อตามบันทึกรับสภาพความผิด ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๕ โดยมีความประสงค์จะขอใช้เงินตามคำสั่งเทศบาลตำบลทาสบเส้า ที่ ๓๕๔/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ เดือนละ ๕๐๐ บาท เป็นประจำทุกเดือนจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

๒. การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องซึ่งดำเนินการควบคู่ไปกับการดำเนินคดีอาญา โดยนาย อ. ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบลทาสบเส้า (ในขณะนั้น) มีคำสั่งเทศบาลตำบลทาสบเส้า ที่ ๒๔๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด แต่ปรากฏว่านาย อ. ต้องร่วมรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายด้วย จังหวัดลำพูนจึงแจ้งให้นายกเทศมนตรีตำบลทาสบเส้าพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดขึ้นใหม่ นาง ส. นายกเทศมนตรีตำบลทาสบเส้า (ในขณะนั้น) จึงได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลทาสบเส้า ที่ ๑๘๔/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ซึ่งคณะกรรมการชุดใหม่รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ และนาง ส. นายกเทศมนตรีตำบลทาสบเส้า พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลทาสบเส้า ที่ ๓๕๔/๒๕๕๓ เรื่อง ให้นาย ท. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับทางราชการ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ โดยให้ชดใช้เงินจำนวน ๗๒๙,๐๐๐ บาท และมีหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังภูมิลำเนาของนาย ท. หลายครั้งทางไปรษณีย์ตอบรับของบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งนาย ท. ได้ลงนามในใบตอบรับเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๓ ทั้งนี้ ไม่ปรากฏว่านาย ท. ได้อุทธรณ์คำสั่งทางปกครองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

เทศบาลตำบลทาสบเส้าจึงขอหารือสองประเด็น ดังต่อไปนี้

๑. กรณีการนับระยะเวลาดำเนินการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้นาย ท. เพื่อดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองภายในสิบปีตามมาตรา ๖๓/๘ และกรณีคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุดตามมาตรา ๖๓/๘ วรรคสอง (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ จะเริ่มนับวันใดเป็นวันแรกของวันที่คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุด

๒. กรณีนาย ท. ได้ทำหนังสือรับสภาพความผิด ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๕ แล้วเทศบาลตำบลทาสบเส้าจะดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ตามคำสั่งเทศบาลตำบลทาสบเส้า ที่ ๓๕๔/๒๕๕๓ เรื่อง ให้นาย ท. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับทางราชการ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ ต่อไปได้หรือไม่

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ได้พิจารณาข้อหาหรือของเทศบาลตำบลทาสบเส้า โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (กรมบังคับคดี) และผู้แทนเทศบาลตำบลทาสบเส้า เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ในคดีนี้ศาลไม่กำหนดให้จำเลยชำระดอกเบี้ยในเงินที่ยักยอกไป เนื่องจากพนักงานอัยการขอคืนทรัพย์สินที่ได้ไปจากการกระทำความผิดโดยเทศบาลตำบลทาสบเส้ามิได้ดำเนินคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาดังกล่าวเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วย ซึ่งคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองพิจารณาแล้ว เห็นว่า โดยที่มาตรา ๖๓/๖^๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีเจตนารมณ์ที่จะให้หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินเลือกดำเนินมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่ง กล่าวคือ ใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของบุคคลผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง หรือฟ้องคดีต่อศาล แต่ไม่อาจจะดำเนินการทั้งสองมาตรการในคราวเดียวกันได้ เพราะทั้งสองมาตรการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เดียวกันคือเพื่อให้ได้เงินมาชำระค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ อีกทั้งการบังคับทางปกครองโดยหน่วยงานของรัฐอาจจะเข้าซ้อนกับกระบวนการพิจารณาของศาล จึงกำหนดมิให้นำหมวด ๒/๑ การบังคับทางปกครอง มาใช้บังคับกับการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินหรือให้กระทำหรือละเว้นกระทำในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้ฟ้องคดีต่อศาลและศาลได้มีคำพิพากษาให้ชำระเงินหรือให้กระทำหรือละเว้นกระทำแล้ว และในกรณีที่ศาลได้รับฟ้องคดีที่หน่วยงานของรัฐได้ฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้บุคคลชำระเงินหรือกระทำหรือละเว้นกระทำแล้ว ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับทางปกครองอีก เว้นแต่จะมีการถอนฟ้องหรือศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความเพราะเหตุอื่น ซึ่งข้อเท็จจริงตามข้อหาเรื่องนี้ปรากฏว่า พนักงานอัยการจังหวัดลำพูนได้ฟ้องคดีอาญากับนาย ท. และมีคำขอให้ นาย ท. จำเลยชดใช้เงินให้เทศบาลตำบลทาสบเส้าผู้เสียหายตามมาตรา ๔๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ต่อมา ศาลจังหวัดลำพูนมีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๔๕๗/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ลงโทษจำคุกนาย ท. ในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และสั่งให้คืนเงินจำนวน ๗๒๙,๕๐๐ บาท แก่เทศบาลตำบลทาสบเส้าผู้เสียหาย การที่ศาลอาญามีคำพิพากษาให้นาย ท. ชดใช้เงินที่เบียดบังไปโดยทุจริต จึงถือว่าเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้ฟ้องคดีต่อศาลและศาลได้มีคำพิพากษาให้ชำระเงิน ซึ่งการฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรานี้หมายความว่า การฟ้องคดีต่อศาลที่มีผลให้ศาลพิพากษาให้ชำระเงิน ไม่ว่าเป็นการฟ้องคดีต่อศาลปกครองหรือศาลยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นคดีปกครอง คดีแพ่ง หรือคดีอาญา และไม่จำกัดว่าหน่วยงานของรัฐนั้นต้องเป็นผู้ฟ้องคดีต่อศาล ด้วยเหตุนี้ เทศบาลตำบลทาสบเส้าจึงไม่อาจดำเนินการบังคับทางปกครอง

^๑มาตรา ๖๓/๖ บทบัญญัติในหมวดนี้มีให้ใช้บังคับกับการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินหรือให้กระทำหรือละเว้นกระทำในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้ฟ้องคดีต่อศาลและศาลได้มีคำพิพากษาให้ชำระเงินหรือให้กระทำหรือละเว้นกระทำแล้ว

เมื่อศาลได้รับฟ้องคดีตามวรรคหนึ่งไว้แล้ว ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามส่วนที่ ๒ การบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน และส่วนที่ ๓ การบังคับตามคำสั่งทางปกครอง ที่กำหนดให้กระทำหรือละเว้นกระทำ เว้นแต่จะได้มีการถอนฟ้อง หรือศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีจากสารบบความเพราะเหตุอื่น ทั้งนี้ ไม่กระทบต่อการดำเนินการตามมาตรการบังคับทางปกครองที่เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการไปก่อนที่ศาลได้รับฟ้องคดี และให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามมาตรการบังคับทางปกครองในส่วนนั้นต่อไปจนแล้วเสร็จ

ต่อมา นาย ท. ได้อีก ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖๓/๖^๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และเทศบาลตำบลทาสบเส้าชอบที่จะใช้สิทธิในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาดำเนินการบังคับคดีภายในสิบปีนับแต่วันที่คำพิพากษาหรือคำสั่งตามมาตรา ๒๗๔ วรรคหนึ่ง^๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ส่วนการที่นาย ท. ได้ทำหนังสือรับสภาพหนี้ซึ่งมีผลให้อายุความในการฟ้องคดีระงับลงตามมาตรา ๑๙๓/๑๔^๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่กรณีนี้อยู่ในขั้นตอนการบังคับคดีตามคำพิพากษาจึงไม่มีผลทำให้ระยะเวลาการบังคับคดีระงับลงหรือมีผลกระทบต่อสิทธิในการบังคับคดี ดังนั้น การบังคับคดีกับนาย ท. โดยวิธียึดทรัพย์สินอายัดสิทธิเรียกร้อง หรือบังคับคดีโดยวิธีอื่นตามบทบัญญัติแห่งภาค ๔ วิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษา และการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง จึงต้องดำเนินการภายในสิบปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง มิใช่สิบปีนับแต่วันที่คำสั่งให้ชำระเงินของเทศบาลตำบลทาสบเส้าเป็นที่สุดตามมาตรา ๖๓/๘ วรรคสอง^๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

^๒โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๓มาตรา ๒๗๔ ถ้าคู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ชำระหนี้ (ลูกหนี้ตามคำพิพากษา) มิได้ปฏิบัติตามคำบังคับที่ออกตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทั้งหมดหรือบางส่วน คู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะคดีหรือบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ได้รับชำระหนี้ (เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา) ชอบที่จะร้องขอให้มีการบังคับคดีโดยวิธียึดทรัพย์สิน อายัดสิทธิเรียกร้อง หรือบังคับคดีโดยวิธีอื่นตามบทบัญญัติแห่งภาคนี้ภายในสิบปีนับแต่วันที่คำพิพากษาหรือคำสั่ง และถ้าเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้ร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องใดไว้ หรือได้ดำเนินการบังคับคดีโดยวิธีอื่นไว้บางส่วนแล้วภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ดำเนินการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้อง หรือบังคับคดีโดยวิธีอื่นนั้นต่อไปจนแล้วเสร็จได้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔มาตรา ๑๙๓/๑๔ อายุความย่อมระงับลงโดยกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ลูกหนี้รับสภาพหนี้ต่อเจ้าหนี้ตามสิทธิเรียกร้องโดยทำเป็นหนังสือรับสภาพหนี้ให้ชำระหนี้ให้บางส่วน ชำระดอกเบี้ย ให้ประกัน หรือกระทำการใด ๆ อันปราศจากข้อสงสัยแสดงให้เห็นเป็นปริยายว่ายอมรับสภาพหนี้ตามสิทธิเรียกร้อง

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕มาตรา ๖๓/๘ หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินต้องดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินภายในสิบปีนับแต่วันที่คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุด

คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุดในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ไม่มีการอุทธรณ์คำสั่งต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองภายในระยะเวลาอุทธรณ์

(๒) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ และไม่มีการฟ้องคดีต่อศาลภายในระยะเวลาการฟ้องคดี

(๓) ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษายกฟ้อง หรือเพิกถอนคำสั่งบางส่วน และคดีถึงที่สุดแล้ว

ฯลฯ

ฯลฯ

อนึ่ง คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมีข้อสังเกตว่า ในกรณีที่พนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องขอคืนทรัพย์สินตามมาตรา ๔๓^๖ และมาตรา ๔๔^๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ศาลจะมีคำพิพากษาให้จำเลยคืนทรัพย์สินที่ยักยอกไปเท่านั้น แต่ศาลไม่อาจมีคำพิพากษาให้จำเลยชำระดอกเบี้ยได้ เนื่องจากกฎหมายมิได้กำหนดให้อำนาจแก่พนักงานอัยการในการขอให้ศาลสั่งให้ชำระดอกเบี้ยด้วย ดังนั้น เพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการ ถ้าหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทน ก็สมควรที่หน่วยงานนั้นจะต้องยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาเพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาบังคับให้จำเลยชำระดอกเบี้ยและค่าเสียหายอื่นให้หน่วยงานของรัฐด้วย ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๔/๑^๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(นายปรกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๖๕

มาตรา ๔๓ คดีลักทรัพย์วิ่งราว ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ โจรสลัด กรรโชก ฉ้อโกง ยักยอก หรือรับของโจร ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาที่เขาสูญเสียไปเนื่องจากการกระทำผิดคืนเมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญา ก็ให้เรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายด้วย

มาตรา ๔๔ การเรียกทรัพย์สินหรือราคาคืนตามมาตรา ๔๓ พนักงานอัยการจะขอรวมไปกับคดีอาญาหรือจะยื่นคำร้องในระยะเวลาใดระหว่างที่คดีอาญากำลังพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นก็ได้

คำพิพากษาในส่วนเรียกทรัพย์สินหรือราคาให้รวมเป็นส่วนหนึ่งแห่งคำพิพากษาในคดีอาญา

มาตรา ๔๔/๑ ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือได้รับความเสื่อมเสียต่อเสรีภาพในร่างกาย ชื่อเสียง หรือได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนก็ได้

การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง ผู้เสียหายต้องยื่นคำร้องก่อนเริ่มสืบพยาน ในกรณีที่ไม่มี การสืบพยานให้ยื่นคำร้องก่อนศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดี และให้ถือว่าคำร้องดังกล่าวเป็นคำฟ้องตามบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและผู้เสียหายอยู่ในฐานะโจทก์ในคดีส่วนแพ่งนั้น ทั้งนี้ คำร้องดังกล่าว ต้องแสดงรายละเอียดตามสมควรเกี่ยวกับความเสียหายและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่เรียกร้อง หากศาลเห็นว่า คำร้องนั้นยังขาดสาระสำคัญบางเรื่อง ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้ร้องแก้ไขคำร้องให้ชัดเจนก็ได้

คำร้องตามวรรคหนึ่งจะมีค่าขอประการอื่นที่มีใช้คำขอบังคับให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยในคดีอาญาไม่ได้ และต้องไม่ขัดหรือแย้งกับคำฟ้องในคดีอาญา ที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ และในกรณีที่พนักงานอัยการได้ดำเนินการตามความในมาตรา ๔๓ แล้ว ผู้เสียหาย จะยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งเพื่อเรียกทรัพย์สินหรือราคาทรัพย์สินอีกไม่ได้